

для обробки насіння сумісно з регулятором росту рослин Агролайт (1,0; 1,25 і 1,5 л/т+0,26 л/т) фотосинтетична продуктивність посівів перевищувала контроль на 10–13%. Водночас, за використанням регулятора росту рослин Агролайт (1,0 л/га) на фоні обробки насіння вівса мікробним препаратом Меланоріз у нормах 1,0–1,5 л/га фотосинтетична продуктивність посівів збільшувалась у відношенні до контролю на 7–13%.

Найвищі показники фотосинтетичної продуктивності посівів були одержані за викорис-

тання Меланорізу (1,0–1,5 л/т) з Агролайтом (0,26 л/т) для обробки насіння перед сівбою з наступним обприскуванням посівів Агролайтом у нормі 1,0 л/га, де перевищення до контролю становило 10–15%, а до варіантів самостійного використання Меланорізу – 3–5%.

Таким чином, найвищу фотосинтетичну продуктивність посіви вівса голозерного формують за комплексного використання досліджуваних препаратів Меланоріз (1,5 л/т, обробка насіння)+Агролайт (0,26 л/т, обробка насіння) + Агролайт (1,0 л/т обробка рослин).

УДК 633.15:631.53.01:631.67 (477.7)

Марченко Т.Ю., доктор с.-г. наук, завідувач відділу селекції

Шкода О.А., кандидат с.-г. наук, завідувач лабораторії аналітичних досліджень

Ситнік Я.Д., аспірант

Інститут зрошуваного землеробства НААН

E-mail: tmarchenko74@ukr.net

ПРОДУКТИВНІСТЬ ЛІНІЙ – БАТЬКІВСЬКИХ КОМПОНЕНТІВ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБІВ ПОЛИВУ ТА ГУСТОТИ РОСЛИН У ПІВДЕННОМУ СТЕПУ

Визначали вплив способів поливу і густоти рослин на врожайності насіння ліній кукурудзи, які є батьківськими компонентами інноваційних гібридів ('Арабат', 'Скадовський', 'Каховський', 'Азов', 'Чонгар', 'Гілея') в умовах півдня України.

Формування насінневої продуктивності ліній кукурудзи залежить від багатьох факторів. Результати обліку врожайності показали, що під впливом агротехнічних елементів в умовах зрошення продуктивність досліджуваних батьківських компонентів кукурудзи, коливалася від 2,42 до 6,17 т/га

Встановлено, що краплинне зрошення сприяє формуванню найвищої врожайності зерна кукурудзи, яка, в середньому, склала 4,61 т/га. За поливом дощуванням врожайність насіння ліній була дещо нижче – 4,05 т/га. В порівнянні с дощуванням прибавка врожаю від краплинного зрошення склала 0,56 т/га, або 12,1%. Всі лінії – батьківські компоненти позитивно відреагували на краплинне зрошення. Найбільше збільшення урожайності насіння зафіксоване у ліній ФАО 300–500 за визначеної густоти рослин (збільшення урожайності від 0,88 до 1,1 т/га). Така реакція середньостиглих та середньопізніх гібридів пояснюється тим, що вологоспоживання гібридів з більш тривалим періодом вегетації

на 70–80 % забезпечується поливною водою. У період найбільшого водоспоживання (липень-серпень) добова евапотранспірація посіву кукурудзи у Південному Степу перевищує 100 м³/га, а таку кількість води щоденно може надати лише краплинне зрошення.

Батьківська лінія 'ДК445' (ФАО 420), у середньому за період проведення досліджень, виявилась найбільш продуктивною – середня врожайність насіння становила 5,79 т/га. Максимальну врожайність лінія 'ДК445' показала за густоти рослин 70 тис. росл./га на краплинному зрошенні – 6,58 т/га. Дещо меншу врожайність було отримано у варіантах з батьківським компонентом Х5030 (ФАО 380) за густоти рослин 70 тис. росл./га на краплинному зрошенні – 5,78 т/га, а найменші значення даного показника були встановлені у батьківського компоненту 'ДК281' за густоти рослин 60 тис. росл./га – 2,42 т/га, що пояснюється біологічними особливостями групи стиглості батьківського компоненту.

За результатами дисперсійного аналізу встановлено, що фактор А (лінія) максимально вплинув на формування насінневої продуктивності частка впливу становила 82,3%. Дія факторів В та С була значно меншою, відповідно, – 4,5% та 5,5%.